

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting door een paritair college van Instituut Anneessens - Funck
te BRUSSEL**

Hoofdstructuur	deeltijds beroepssecundair onderwijs
Instellingsnummer	32284
Instelling	Instituut Anneessens - Funck
Directeur	Valerie Van Damme
Adres	Groot Eiland 39 - 1000 BRUSSEL
Telefoon	02-510.07.50
Fax	02-510.07.98
E-mail	eli.peeters@brunette.brucity.be
Website	http://www.anneessens-funck.be
Bestuur van de instelling	Stad Brussel - Dep. Openbaar Onderwijs
Adres	Anspachlaan 6 - 1000 BRUSSEL
Scholengemeenschap	SG De Zenne
Adres	Bonekruidlaan 88 - 1020 LAKEN
CLB	CLB N-Brussel
Adres	Technologiestraat 1 - 1082 SINT-AGATHA-BERCHEM
Dagen van het doorlichtingsbezoek	09-06-2017
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	09-06-2017
Samenstelling paritair college	
Voorzitter	Martine ZAMAN
Inspecteur-verslaggever	Martine ZAMAN
Teamleden	Sylvie DE KEUKELAERE, Heidi DE NIEL, Alex MAES

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	5
2 ONDERWERP VAN ONDERZOEK	5
3 VASTSTELLINGEN	5
3.1 Administratief medewerker (modulair)	5
3.2 Bedrijfsbeheer (leerplan 2010/386).....	7
3.3 Machinaal houtbewerker en Plaatser binnenschrijnwerk (modulair)	7
3.4 Project algemene vakken in de tweede graad, de derde graad en het derde leerjaar van de derde graad (leerplannen 2012/059, 2014/034 en 2014/045)	11
3.5 Winkelbediende (modulair)	13
3.6 Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne	15
3.7 Inbreuken op de regelgeving	16
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	16
5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	17

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van het centrum door een paritair college van inspecteurs. Artikels 41 en 42 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geven haar de opdracht hiertoe.

Tijdens de doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geremedieerd. Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die het centrum karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van het centrum
- proces: initiatieven die het centrum neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die het centrum met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting resulteert in een doorlichtingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de doorlichting.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van het centrum. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van het centrum of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen als het centrum binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een advies tot definitieve intrekking van de erkenning: het inspectieteam adviseert om de intrekking van de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen. Als het advies alleen betrekking heeft op een structuuronderdeel en niet op het geheel van het centrum, geeft de inspectie in het advies aan welke tijdelijke beperking met betrekking tot het programmeren van bepaalde structuuronderdelen zij voor het centrum aanbeveelt.

Het voorstel tot intrekking houdt een voorstel in inzake geleidelijkheid¹.

Overeenkomstig artikel 16 van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 oktober 2010 tot uitvoering van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs met betrekking tot de wijze waarop sommige bevoegdheden van de inspectie worden uitgevoerd, heeft het bestuur van het centrum het recht, binnen dertig kalenderdagen na betekening van het verslag, bij de Vlaamse Regering een verweerschrift in

1 Tenzij het voorstel betrekking heeft op de voorwaarde, vermeld in :

- a) artikel 24, § 2, 6°, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving;
- b) artikel 24bis, § 1, 2°, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving;
- c) artikel 62, § 1, 2°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997;
- d) artikel 56, 3°, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;
- e) artikel 10, § 1, 2°, van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap.

te dienen tegen het voorstel tot gehele of gedeeltelijke intrekking van de erkenning. De definitieve beslissing van de Vlaamse regering wordt met een aangetekende brief betekend aan het bestuur van het centrum binnen de zestig kalenderdagen na de betekening van het verslag, of binnen de dertig kalenderdagen na de indiening van het verweerschrift.

Het bestuur van het centrum of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

Het centrum mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 07-10-2013 tot 11-10-2013 en werd afgesloten met een ongunstig advies. Op 16-01-2014 werd dit ongunstig advies aan het centrum betekend.

Het bestuur van het centrum diende naar aanleiding van dit advies een verbeteringsplan in op basis van §2 van artikel 41 van het eerder vermelde decreet van 8 mei 2009.

De Vlaamse Regering keurde het door het centrum ingediende verbeteringsplan goed op 27-05-2014 en deelde mee dat de procedure tot intrekking van de erkenning van het centrum of van een structuuronderdeel ervan, werd opgeschort tot 03-06-2017.

De inspecteur-generaal stelde op 19-05-2017 bij delegatie het paritair college van inspecteurs voor deze doorlichting samen.

Het bestuur van het centrum werd op 19-05-2017 op de hoogte gebracht van de komst van het paritair college van inspecteurs op 09-06-2017. Het bestuur van het centrum en de directie werden uitgenodigd voor een gesprek, conform artikel 14 van het eerder vermelde besluit van 1 oktober 2010.

Op 09-06-2017 voerde het paritair college van inspecteurs dat gesprek met Valerie Van Damme (waarnemend directeur) en Sandra De Nies (pedagogisch inspecteur-generaal voor het Nederlandstalig onderwijs van de stad Brussel).

2 ONDERWERP VAN ONDERZOEK

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

bedrijfsbeheer
Project algemene vakken 2de graad
Project algemene vakken 3de graad
Project algemene vakken 3de graad, 3de leerjaar
Administratief medewerker
Machinaal houtbewerker
Plaatser binnenschrijnwerk
Winkelbediende

- de erkenningsvoorwaarde '**bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne**'
- de regelgeving

3 VASTSTELLINGEN

3.1 Administratief medewerker (modulair)

Voldoet

De aangegeven tekorten uit het doorlichtingsverslag zijn in voldoende mate weggewerkt. De opleiding beantwoordt aan de modulaire structuur. De infrastructuur en de materiële uitrusting voldoen. De

evaluatiepraktijk is afgestemd op de te verwerven competenties en gaat voldoende na of de competenties zijn bereikt.

Onderwijsaanbod De algemene competenties werden tijdens de doorlichting niet per module vertaald. In de module Ondersteunende taken kwam het doelgericht inoefenen met hangmappen en ander praktisch klassemateriaal onvoldoende aan bod. Ook kregen de ondersteunende taken bij meetings en het onthaal van bezoekers onvoldoende aandacht. Het faxen in de module Postverwerking werd niet praktisch aangeboden.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Het centrum heeft voldoende inspanningen geleverd om de tekorten in het aanbod weg te werken. De algemene competenties die in de verschillende modules voorkomen zijn per module vertaald. Dat blijkt uit het zorgvuldig samengesteld module-specifiek cursusmateriaal en het concretiseren van die competenties per module. Voor de verschillende modules zijn degelijke verwerkings- en oefenopdrachten uitgewerkt, afgestemd op de te bereiken competenties. Voldoende aandacht gaat uit naar het realistisch en praktisch inoefenen van vaardigheden. De ondersteunende taken bij meetings en het onthaal van bezoekers komen voldoende aan bod. De realisatie en de evaluatie van de competenties zijn opgenomen in het individuele leertraject (ILT).

Onderwijsorganisatie De inspectie stelde tijdens de doorlichting vast dat het centrum het traject lineair aanbod. De verscheidene modules werden niet consecutief aangeboden waardoor de leerlingen tussentijdse succesbeleving onthouden werd. Er waren weinig sporen van individueel maatwerk. Bovendien werden de componenten leren en werkplekleren onvoldoende geïntegreerd. De module Administratief werk kreeg ten onrechte de naam 'informatica'.

Organisatie curriculum

Het centrum organiseert het aanbod inmiddels modulair. De leerlingen werken achtereenvolgens en op eigen tempo de competenties van de verschillende modules af en behalen tussentijds deelcertificaten. De leraren leveren inspanningen om de componenten leren en werkplekleren op elkaar af te stemmen. Het centrum gebruikt de correcte modulebenamingen.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

Tijdens de doorlichting bleek dat het centrum geen krachtige leeromgeving aanbod. In het lokaal werd in onvoldoende mate een administratieve omgeving gesimuleerd. De ICT-uitrusting was ontoereikend om bepaalde modules efficiënt te realiseren. Ook ontbrak de nodige randapparatuur zoals een fotokopieermachine, een scanner en een papierversnipperaar. Voor de module Telefonie was geen telefoonapparatuur aanwezig.

Het centrum heeft de tekorten op het vlak van uitrusting aangepakt. De vestigingsplaats in de Louis Wittouckstraat in Laken is niet langer in gebruik. Sinds januari van dit schooljaar is de opleiding verhuisd naar het Groot Eiland in Brussel. Het lokaal is ingericht als een administratieve werkomgeving en de nodige ICT-uitrusting en randapparatuur zijn aanwezig. De jongeren hebben hierdoor de mogelijkheid om de competenties in een realistische werkomgeving aan te leren en in te oefenen. Voor de module Telefonie zijn verschillende telefoons aangekocht en is een telefooncentrale besteld.

Evaluatiepraktijk De competenties werden in het verleden in alle modules op een traditionele

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

manier geëvalueerd door taken, ICT- en andere oefeningen, toetsen en klassieke examens. In de evaluatiepraktijk ging vooral aandacht naar het evalueren van kennis. Vaardigheden en attitudes werden oppervlakkig en zelfs cognitief beoordeeld. Door het ontbreken van criteria en normstelling was de evaluatie onvoldoende objectief en niet transparant. Ook de rapportering gaf onvoldoende informatie over het leerproces. Het centrum kon niet aantonen of de (deel)certificaten terecht werden uitgereikt.

Het centrum heeft overtuigende inspanningen geleverd om de evaluatiepraktijk af te stemmen op de te verwerven competenties. Het ontwikkelde hiervoor een nieuw evaluatiesysteem.

De leraren passen permanente evaluatie toe. De evaluatiepraktijk biedt de jongeren de mogelijkheid om op eigen tempo te groeien in het verwerven van de competenties. De leraren beschikken over een ILT per leerling dat toelaat het leerproces van de jongeren te inventariseren en doeltreffend op te volgen. Het systeem vormt tevens de basis voor een informatierijke rapportering. De jongeren kunnen steeds het ILT raadplegen. Ook de mondelinge en schriftelijke feedback bieden voldoende ondersteuning om het leerproces van de jongere gericht bij te sturen.

Aan de hand van praktijkopdrachten gaan de leraren na of de jongeren de competenties al dan niet bereikt hebben. Bij de beoordeling maken de leraren gebruik van evaluatiefiches. De opdrachten zijn afgestemd op de competenties en vermelden de uit te voeren stappen en de criteria waaraan ze moeten beantwoorden. Ze streven hierbij naar transparantie en objectiviteit. De leraren realiseren zich dat er nog mogelijkheden zijn om de evaluatiecriteria verder uit te werken en de verwachtingen ervan duidelijker te stellen.

Deskundigheidsbevordering
Beginsituatieanalyse
Overleg

De vakgroep vertoont een grote motivatie en vakbetrokkenheid en staat open voor kwaliteitsverbetering. Dit blijkt uit de stappen die de laatste jaren gezet zijn om het onderwijsaanbod, de leer- en loopbaanbegeleiding en de evaluatiepraktijk te verbeteren, zodat deze beter aansluiten bij de verwachtingen van het referentiekader en de principes van het stelsel van leren en werken.

3.2 Bedrijfsbeheer (leerplan 2010/386)

Tijdens het paritair college stelt de onderwijsinspectie vast dat bedrijfsbeheer niet meer wordt aangeboden. Bijgevolg kan niet nagegaan worden of de tekorten geremedieerd zijn.

3.3 Machinaal houtbewerker en Plaatser binnenschrijnwerk (modulair)

Voldoet

De leerlingen realiseren in voldoende mate de doelstellingen van de modules binnen de opleidingen Machinaal houtbewerker en Plaatser binnenschrijnwerk. Het centrum kan aantonen welke competenties geëvalueerd en verworven zijn.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Het centrum kon tijdens de doorlichting de aangeboden en de bereikte competenties niet aantonen. Een groot deel van de doelen en leerinhouden kreeg geen inschaling. Er was geen planning van de praktische opdrachten. Het aanbod werd onvoldoende aangewend in functie van het individuele leertraject van de leerling.

Het paritair college stelt vast dat het aanbod vrijwel volledig is en een evenwichtige opbouw kent. De leerlingen werken gefaseerd iedere module af volgens de modulaire opleidingsstructuur. Het centrum heeft vanaf januari 2017 haar nieuwe evaluatie-instrument geïntroduceerd in de houtopleidingen en kan hiermee per leerling de verworven competenties aantonen. Doorgaans bereiken de leerlingen de meeste doelstellingen. In de mate van het mogelijke krijgen enkele doelstellingen meer diepgang.

Binnen het aanbod zit een grote diversiteit aan praktische oefeningen en opdrachten in functie van het volledige opleidingsprofiel. De leerlijn is gradueel opgebouwd. De oefeningen zijn op maat van het ontwikkelingsniveau van de leerlingen en ze bewaken het na te streven beheersingsniveau. Talrijke oefeningen zijn opgevat volgens het geïntegreerd projectmatig vormingsconcept en zijn aangewend in functie van het individuele leertraject van de leerling. De toepassing van functionele opdrachten draagt bij tot het motiveren van de jongeren.

Bij de aanvang van de opleiding hanteert het centrum een praktische screeningstoets 'hoofdbreker' om de verworven competenties bij de leerling en het inzicht ervan, na te gaan. De beschrijving van deze opdracht die moet leiden tot het praktisch vervaardigen van een driedimensionaal puzzelstuk, is moeilijk opgevat. De leraar biedt hiervoor wel de noodzakelijke ondersteuning en geeft mondelinge toelichting om deze opdracht voor de leerlingen haalbaar te maken. Op basis van de resultaten bepaalt het centrum het vervolgtraject van de leerling.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De veiligheid van enkele machines was tijdens de doorlichting ontoereikend. De veiligheidsinstructiekaarten ontbraken. De aanduiding van de loop- en werkzones voldeed niet.

De school maakt gebruik van de werkplaatsen van het vormingscentrum Foyer in de Werkhuizenstraat 25 te Sint-Jans-Molenbeek. De machines zijn nu voorzien van veiligheidsinstructiekaarten en de twee kolomboormachines zijn buiten dienst gesteld. De veiligheid van een slijpmolen is iets verbeterd, maar ontoereikend bij veelvuldig gebruik. De afbakening van de loop- en werkzones is nog steeds niet optimaal.

Globaal gezien blijft de veiligheid in de machinezaal, in de werkplaats, in de stockageruimte en in de kelderruimte waar de stofafzuiging is opgesteld, een belangrijk werkpunt. De veiligheden van talrijke machines functioneren niet naar behoren. De wanorde en de slordige stapeling van de materialen rond de machines en werkbanken verhogen de brandlast en de risico's voor de leerlingen en het personeel.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

Tijdens de doorlichting kon het centrum onvoldoende aantonen hoe de competenties werden geëvalueerd. De besluitvorming berustte niet op duidelijke criteria, waardoor de transparantie en de betrouwbaarheid niet gegarandeerd waren. De uitreiking van (deel)certificaten berustte niet op valide evaluatiegegevens. De mate waarin de verworven competenties tijdens het leertraject van de leerling op de werkvloer gevalideerd werden, was niet voldoende duidelijk. Ook de afstemming op en de beoordeling van de tewerkstellingsactiviteiten in de totaliteit van de opleiding, waren onvoldoende duidelijk uitgewerkt. Mogelijkheden tot zelfevaluatie door de leerling werden nog onvoldoende benut.

Het centrum maakt nu gebruik van een nieuw evaluatiesysteem voor de beroepsgerichte vorming (BGV) waarbij het in kaart brengen van de bereikte competenties tijdens het individueel leertraject van de leerling centraal staat. Het gehanteerde instrument is zeer degelijk uitgewerkt en houdt rekening met het stelselmatig aanleren van de doelstellingen. De leraar gebruikt een evaluatiefiche om de doelstellingen vooraf in te schalen. De leerling moet in alle opgenomen criteria goed zijn om 'voldoende' te krijgen voor de competentie. Alle competenties zijn in verscheidene oefeningen opgenomen en komen dus verschillende keren aan bod. Hoewel deze nieuwe methodiek pas gestart is vanaf begin 2017, garandeert het om in de nabije toekomst de bereikte competenties per individuele leerling en per module duidelijk aan te tonen.

Desondanks zijn er nog mogelijkheden om de voorgestelde criteria meetbaarder te maken en direct te koppelen aan de te evalueren doelstelling, waardoor de transparantie en de betrouwbaarheid van de evaluatie nog verbeteren. Voorlopig is de mogelijkheid voor zelfevaluatie door de leerling moeilijk.

De leraar en de trajectbegeleider staan in voor de evaluatie van de competenties op de werkvloer. Dit gebeurt een drietal keer per schooljaar. Ze hanteren hiervoor dezelfde methodiek om de doelen in te schalen.

De evaluatiepraktijk stelt het centrum in staat om de besluitvorming te onderbouwen. De uitreiking van (deel)certificaten berust op valide evaluatiegegevens.

Rapporteringspraktijk

*Leerondersteunend
Transparantie*

Het rapport gaf tijdens de doorlichting niet voldoende informatie over de nagestreefde en bereikte competenties van de betrokken leerling. De algemene beoordeling was weinigzeggend.

De rapportering is nu afgeleid van het evaluatiesysteem en geeft een duidelijk beeld van de gemaakte vorderingen. Driemaal per schooljaar krijgen de leerlingen een rapport voor de beroepsgerichte vorming.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De onderwijsinspectie stelde tijdens de doorlichting vast dat de werkopdrachten onvoldoende waren afgestemd op de te verwerven opleidingscompetenties van de modulaire structuur in functie van het individueel leertraject. De leerlijn was te beperkt uitgewerkt. Er was te weinig

informatie over de effectief uitgevoerde activiteiten van de leerling op de tewerkstellingsplaats.

De werkopdrachten zijn nu doorgaans geïntegreerde projecten. De afstemming op de te verwerven opleidingscompetenties per module is relatief duidelijk en is in functie van het individueel leertraject. Het centrum houdt zich strikt aan de opleidingsdoelen per module. Indien bepaalde competenties voor sommige leerlingen moeilijker haalbaar zijn, biedt de leraar een eenvoudigere oefening aan als remediëring. Het aantal leerlingen in de werkplaatsen is voor de praktische vorming beperkt tot acht.

De leraar beroepsgerichte vorming beschikt over informatie van de effectief uitgevoerde activiteiten van de leerling op de tewerkstellingsplaats, waardoor het leertraject en de activiteiten in de lessen BGV beter afgestemd zijn op de te verwerven competenties van de opleiding. Voor de theoretische ondersteuning maakt de leraar gebruik van degelijk zelfontwikkeld cursusmateriaal.

Er is een trajectbegeleider per opleiding aangesteld om de opvolging van het individueel leertraject kwaliteitsvoller te benaderen.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De vormingsmomenten waren tijdens de doorlichting beperkt. Pedagogisch-didactische aspecten maakten zelden deel uit van het overleg. De aansturing en opvolging door het centrumbeleid was onvoldoende.

Er is regelmatig overleg geweest tussen de coördinator van het CLW, de teamverantwoordelijk van het vormingscentrum Foyer en de leraar of de voordrachtgever houtbewerking over de centrumafspraken over onder andere het implementeren van het nieuwe evaluatiesysteem.

De leraar volgt geregeld vormingsmomenten die van toepassing zijn op de onderwijspraktijk. Sommige nascholingen zijn gekozen in functie van het profiel van de leerlingen.

Bereikte resultaten met inspanningsverplichting

Het centrum kon tijdens de doorlichting het rendement van de opleiding op het gebied van de alternerende tewerkstelling nauwelijks onderbouwen.

Het rendement van de opleiding op het gebied van de alternerende tewerkstelling is verbeterd. Volgens de verkregen informatie krijgen meer en meer leerlingen kansen op de arbeidsmarkt die kaderen binnen de opleiding en het individuele leertraject van de leerlingen. Toch blijft het aantal problematische afwezigheden relatief groot. Om dit te verhelpen is een spijbelcoach aangesteld.

3.4 Project algemene vakken in de tweede graad, de derde graad en het derde leerjaar van de derde graad (leerplannen 2012/059, 2014/034 en 2014/045)

Voldoet

De tekorten die tijdens de doorlichting werden vastgesteld, zijn in voldoende mate weggewerkt. De eindtermen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatiepraktijk is voldoende transparant en representatief voor de leerplandoelstellingen. Het centrum voldoet aan de minimale materiële vereisten.

Onderwijsaanbod In de vorige doorlichting werd vastgesteld dat niet alle leerplanclusters aan bod kwamen en er zich ook binnen de aangeboden clusters tekorten op het niveau van de leerinhouden voordeden. De leerinhouden werden bovendien onvoldoende geïntegreerd en te beperkt functioneel aangeboden binnen levensechte thema's die inspelen op de leefwereld van de jongeren. De horizontale en verticale samenhang binnen het curriculum was daarnaast te beperkt.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De vakgroep heeft de voorbije schooljaren werk gemaakt van een fundamentele bijsturing van het onderwijsaanbod. Ze heeft zich daarbij zichtbaar gebaseerd op de inhouden van de leerplannen.

In het individueel leertraject (ILT) neemt de vakgroep in alle leerjaren de leerplandoelstellingen systematisch als vertrekbasis voor het uittekenen van het lesprogramma. Het aanbod is in alle lesgroepen volledig, voldoende evenwichtig samengesteld en overwegend vaardigheidsgericht. Binnen het curriculum is er duidelijk een grote gelijkgerichtheid en een horizontale samenhang. De vakgroep tekende met het oog op een optimale verticale samenhang leerlijnen uit voor verschillende vaardigheden, maar ziet zich nog voor de uitdaging gesteld deze voldoende breed en diepgaand over alle leerjaren heen te implementeren. De leerlingen leren de vaardigheden overwegend op het vereiste beheersings- en verwerkingsniveau. In het derde leerjaar van de derde graad zijn de complexiteit van de probleemstelling, het niveau van de verwerking van de informatie en de mate van zelfstandigheid van de leerlingen nog niet altijd conform het niveau. Er is echter een duidelijk positieve evolutie merkbaar.

De leerinhouden zijn overwegend geïntegreerd en bieden de leraren via functionele thema's en projecten aan. Er is systematisch oog voor de integratie van fenomenen en problemen uit het dagelijkse leven. De transfer van de aangeleerde vaardigheden wordt gestimuleerd door middel van talrijke, vaak levensechte projecten. Gezien de heterogene samenstelling van de lesgroepen blijkt de afstemming op de BGV ook nu nog geen sinecure. De vakgroep is nog op zoek naar een optimale invulling. De vakgroep zet in op activerende en groepsgerichte werkvormen en de leerlingen krijgen sporadisch de kans om het leerproces mee vorm te geven.

Onderwijsorganisatie Tijdens de doorlichting stelde de inspectie vast dat de organisatie te weinig ondersteunend was voor de kwaliteit van de leerplanrealisatie en de onderwijstijd niet optimaal benut werd.

Organisatie curriculum

Samenstelling klasgroepen

Momenteel wijst het centrum aan elke klasgroep een leraar toe. Dit heeft een positieve impact op de vakgroepwerking, de leerlingbegeleiding en de kwaliteit van het onderwijsaanbod. Het centrum is alert voor het optimaal gebruik van de beschikbare onderwijstijd. Ze koos daarom resoluut voor gespreide evaluatie in plaats van examens.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De doorlichting bracht aan het licht dat de leslokalen onvoldoende aan de gestelde verwachtingen van het leerplan beantwoordden. De PAV-lokalen blijken nu uitgerust met projectie-apparatuur, sommige met smartboards. In alle leslokalen zijn er voldoende computers met internetaansluiting. De vereiste naslagwerken, meetinstrumenten en verschillende informatiebronnen zijn vlot toegankelijk. Aan de muren hangen wandkaarten en didactische illustraties. De klasopstelling ondersteunt het gebruik van interactieve en activerende werkvormen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie bleek onvoldoende evenwichtig, onvolledig, niet transparant en niet eenvormig te zijn. Feedback over de vorderingen en de werkpunten van de leerlingen ontbrak meestal. Er was daarnaast in de evaluatie te weinig aandacht voor zowel het product als het proces en zelf- en peerevaluatie werden nauwelijks benut. De vakgroep geeft nu haar evaluatie vorm, conform de op centrumniveau uitgetekende visie op evaluatie. Hierdoor is er een gelijkgerichtheid qua gegevensverzameling en rapportering ontstaan. Er zijn op het niveau van de vakgroep afspraken rond scoring en er is voldoende eenvormigheid qua criteria. Het centrum ziet zich met het oog op een maximale transparantie echter nog voor de uitdaging gesteld deze criteria nog verder op punt te stellen in alle evaluatieopdrachten in alle leerjaren. De koppeling met het ILT zorgt ervoor dat de evaluatie volledig is. Leerlingen krijgen zowel schriftelijk als mondeling feedback over de vorderingen en de werkpunten, al richt de feedback zich nog overwegend op algemene schoolse attitudes en minder op het bereik van de leerplandoelstellingen. De evaluaties blijven overwegend product- en nog te weinig procesgericht en zelf- en peerevaluatie worden nog maar sporadisch benut.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Tijdens de doorlichting bleek dat de vakgroep onvoldoende zicht had op de leerbehoeften van de leerlingen en de beginsituatie te weinig analyseerde. Bijgevolg realiseerde ze geen individuele leertrajecten en was een gedifferentieerde aanpak moeilijk. De initiatieven waren onvoldoende afgestemd op de behoeften van de leerlingen en te weinig gericht op de ontwikkeling van vaardigheden. Acties in het kader van preventieve leerbegeleiding ontbraken. De zorg voor correct taalgebruik was beperkt. De vakgroep voorziet momenteel voldoende in maatwerk. De leerbegeleiding

vertrekt vanuit de leerbehoefte van elke leerling die ze door middel van instaptoetsen in kaart brengt. De vakgroep liet zich hiervoor ondersteunen door de pedagogische begeleidingsdiensten en het Huis van het Nederlands Brussel. Vanuit een degelijke analyse van de instaptoetsen realiseert ze een individueel leertraject voor elke leerling. Via de taalgroep, de PAV-, PAV en PAV + groepen streeft ze daarnaast naar een optimale gedifferentieerde aanpak. Voor wat betreft de taalondersteuning is er dit schooljaar duidelijk een toenemende zorg voor correct taalgebruik van de leerlingen en wordt er volop ingezet op de toegankelijkheid van het lesmateriaal in zowel PAV als de BGV. Voor wat betreft de inhoud van het lesaanbod Nederlands in de schakelklas, zoekt het centrum in samenwerking met het Huis van het Nederlands nog naar een meer doelmatige invulling.

Leerstrategieën, stappenplannen en instructiefiches worden ingezet. Dit gebeurt echter nog te weinig volgens een duidelijke leerlijn wat niet bevorderend is voor de graduele ontwikkeling van de vaardigheden en de zelfstandigheid van de leerlingen. De vakgroep is zich hiervan bewust en zette reeds stappen om dit bij te sturen.

3.5 Winkelbediende (modulair)

Voldoet

Het centrum heeft de tekorten in voldoende mate weggewerkt. Het onderwijsaanbod is voldoende gericht op het realiseren van de competenties. De evaluatiepraktijk is gebaseerd op valide gegevens. De materiële ondersteuning beantwoordt aan de minimale vereisten.

Onderwijsaanbod	De inspectie stelde tijdens de doorlichting vast dat de competenties niet in voldoende mate werden gerealiseerd. Het aanbod was onvolledig en bood onvoldoende diepgang. De leerinhouden waren te theoretisch. Heel wat oefeningen en opdrachten misten doelgerichtheid.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	De algemene competenties kwamen bovendien te weinig doelmatig en onvoldoende in samenhang met de specifieke competenties aan bod.
<i>Samenhang</i>	

De opleiding krijgt momenteel globaal genomen een voldoende kwaliteitsvolle invulling. De competenties worden voldoende evenwichtig en op het verwachte beheersingsniveau gerealiseerd. Het curriculum getuigt van voldoende samenhang. De functionele kennis, de verwerkingsopdrachten en de praktijkopdrachten gaan uit van de competenties en vormen een coherent geheel. De algemene competenties komen doelgericht aan bod en krijgen een modulespecifieke inkleuring, waardoor de jongeren in voldoende mate de beroepshoudingen ontwikkelen en veilig, hygiënisch, milieubewust en planmatig leren werken. De jongeren krijgen kansen om via een reëel verkooppunt in de klas enkele vaardigheden klantgericht in te oefenen.

De leraren leveren inspanningen om gedifferentieerd te werken met individuele leertrajecten die rekening houden met de beginsituatie en het voltijds engagement van de leerlingen. De leerlingen werken individueel de

thematische bundels per module af. De stappenplannen bieden hen een leidraad bij het zelfstandig (leren) voorbereiden, uitvoeren en afwerken van de opdrachten. De aanpak via een individueel volgsysteem ondersteunt het leerproces en bevordert het planmatig handelen.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum

Het centrum bood in het verleden het traject lineair aan. De verscheidene modules werden niet consecutief aangeboden waardoor de leerlingen tussentijdse succesbeleving onthouden werd. Er waren weinig sporen van individueel maatwerk. Bovendien werden de componenten leren en werkplekleren onvoldoende geïntegreerd.

Het centrum organiseert de modules inmiddels los van elkaar. De leerlingen werken achtereenvolgens en op eigen tempo de competenties van de modules af en behalen tussentijds deelcertificaten. De leraren leveren inspanningen om de componenten leren en werkplekleren op elkaar af te stemmen.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Het tekort aan uitrusting en leermiddelen vormde bij de doorlichting een belemmerende factor voor de realisatie van de competenties. De ICT-uitrusting was ontoereikend.

Het centrum beschikt momenteel over de nodige infrastructuur en uitrusting om de competenties adequaat te realiseren. De vakgroep kan gebruik maken van een ruim vaklokaal waar diverse kassatypes met de nodige software (bijv. voorraadbeheer), toonbanken, aanvulrekken, pashokjes, etalageboxen, paspoppen, presentatie- en inpakmaterieel en dergelijke, deel uitmaken van de vaste uitrusting.

Elke leerling kan vlot gebruik maken van een computer met internettoegang wat de ICT-integratie in de lessen bevordert. Het vaklokaal is uitgerust met apparatuur voor grootbeeldprojectie.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatiepraktijk was ten tijde van de doorlichting onvoldoende afgestemd op de competenties en het competentieleren. De focus lag voornamelijk op kennisgerichte toetsen, taken, oefeningen en examens. De evaluatie was tevens onvoldoende objectief gezien beoordelingscriteria en een normstelling ontbraken. De rapportering was onvoldoende transparant. De informatiewaarde van het rapport was beperkt.

Het centrum verantwoordt zich momenteel in voldoende mate voor de realisatie van de opleidingscompetenties. De evaluatie gebeurt in hoofdzaak via observaties en beoordelingen van de praktijkopdrachten. Hiertoe werkt de vakgroep een criteriumgericht evaluatiesysteem uit. De evaluatiefiches behandelen stelselmatig en diverse keren de verschillende deelcompetenties. De beoordelingsitems en -criteria zijn afgestemd op de kernopdracht en het takenpakket van de deelfuncties. De algemene competenties worden hierin geïntegreerd. De evaluatiefiches vertrekken systematisch vanuit een zelfevaluatie. Ze helpen de leerlingen hun leerproces bij te sturen. Ook biedt de mondelinge en schriftelijke feedback van de leraren ondersteuning.

Het individueel leertraject brengt alle gegevens samen. De vakgroep registreert

hierin per competentie alle beoordelingen. Zowel de evaluatiegegevens van de screening, de praktijkopdrachten en de werkplek, als de eerder verworven competenties krijgen hierin een plaats. Binnen de contouren van centrumbrede afspraken schaalde de vakgroep op een bepaald moment de competenties als verworven in.

Het ILT draagt bij tot een transparante opvolging van het leerproces en de leervorderingen van de leerlingen. Het systeem vormt tevens de basis voor een informatierijke rapportering. Het rapport geeft een duidelijk overzicht van de progressie van de leerling in het leertraject.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De inspectie stelde tijdens de doorlichting vast dat het cursusmateriaal structuur en een gelijkgerichte opbouw miste. Het materiaal was onvoldoende afgestemd op de inhoud van de modules. Er waren geen geïndividualiseerde leertrajecten. Een functioneel taalproject was nog niet opgezet.

De leraren ontwikkelen nieuw cursusmateriaal met verwerkingsoefeningen en maken gebruik van passende stappenplannen. Het geheel is afgestemd op de te verwerven competenties. Wat reeds voorligt, is goed gestoffeerd, gestructureerd en in toegankelijke taal opgesteld. Het centrum werkt hiertoe samen met het Huis van het Nederlands.

Deskundigheidsbevordering

*Beginsituatieanalyse
Overleg*

De vakgroep vertoont een grote motivatie en vakbetrokkenheid en staat open voor kwaliteitsverbetering. Dit komt tot uiting in de stappen die de laatste jaren gezet zijn om het onderwijsaanbod, de leer- en loopbaanbegeleiding en de evaluatiepraktijk te verbeteren, zodat deze beter aansluiten bij de verwachtingen van het referentiekader en de principes van het stelsel van leren en werken.

3.6 Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne

Tijdens de doorlichting werden ernstige tekorten met betrekking tot de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) vastgesteld. Door onder meer het ontbreken van de noodzakelijke keurings- en controleverslagen kende de school onvoldoende de aanwezige risico's in de verschillende vestigingsplaatsen. Daarnaast waren er geen systematische planning en beheersing van de risico's. De samenwerking tussen de school en het beleidsniveau verliep soms moeizaam.

Het schoolbeleid heeft de geformuleerde werkpunten in verband met de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne aangepakt. Vooral onder impuls van het nieuwe beleid is er duidelijk een grotere betrokkenheid en een positieve uitwerking merkbaar. De school heeft dit schooljaar twee vestigingsplaatsen (Louis Wittouckstraat 13 en 50) gesloten en ter vervanging een nieuwe vestigingsplaats in gebruik genomen. Daarnaast is de studierichting Auto afgebouwd waardoor enkele ernstige knelpunten weggevallen zijn.

De interne preventiedienst van de stad en het preventie-aanspreekpunt van de school zijn nauwer betrokken bij het welzijnsbeleid. Het aantal lestijden dat het preventie-aanspreekpunt besteedt aan de uitwerking van BVH is de laatste jaren gestegen waardoor de aansturing en opvolging van de werkpunten van dichtbij opgevolgd worden.

Het globaal preventieplan (GPP) en het jaaractieplan (JAP) bevatten de concrete aandachtspunten die

vanuit keurings- en controleverslagen zijn gedetecteerd. De school beschikt nu over keuringsverslagen zoals bijvoorbeeld het brandpreventieverslag, de gasinstallatie, de hoog- en laagspanningsinstallatie. Een budgettering en planning zijn nog niet opgenomen in het GPP en JAP, maar de school en de medewerkers van de stad Brussel tonen aan dat de budgetten aangevraagd en toegekend worden. De school kan aantonen dat een aantal opmerkingen uit de verslagen weggewerkt of gepland zijn. Weggewerkte items zijn meestal opgenomen in het JAP en GPP. De oplevering van de laatste fase in de vernieuwing van de laagspanningsinstallatie wordt in juli 2017 afgerond. Het preventief onderhoudsprogramma bevat enkel een poetsplan en is nog niet volledig. De jaarlijkse rondgangen door de interne preventiedienst verlopen correct en de werkpunten zijn opgenomen in het GPP en JAP. Sinds dit schooljaar is het preventie-aanspreekpunt betrokken bij alle aankopen en ondertekent hij de bestelformulieren.

Er zijn inspanningen geleverd om de bewoonbaarheid van en het comfort in de lokalen te verbeteren. Momenteel vinden er renovatie- en schilderwerken plaats, er is afzuiging bij alle werkposten in het laslokaal en de verduurde toevoerleidingen zijn vervangen. De lichtarmaturen zijn nu voldoende afgeschermd. De administratielokalen werden herschikt waardoor er meer ruimte vrijkwam. Voor de opleiding tandtechnieken is er echter nog steeds geen afzuiging geïnstalleerd. De meeste controles door bevoegde personen en erkende diensten zijn gebeurd, behalve voor de takels en de sporttoestellen. Nog niet voor alle producten met gevaarlijke eigenschappen zijn er veiligheids-of gezondheidskaarten. Ook de opslag van deze producten verloopt nog niet correct.

De school beschikt nu over voldoende toiletten voor jongens en meisjes. De toiletten voor de jongens kunnen afgesloten worden, maar er zijn geen tussenschotten tussen de urinoirs. De geurhinder en het onderhoud van de toiletten blijven werkpunten. De toiletten voor het personeel zijn gescheiden.

Het is duidelijk dat het huidige beleid de nodige aandacht besteedt aan de bewoonbaarheid en de veiligheid van de leer- en werkomgeving. Dit biedt de nodige perspectieven om de resterende werkpunten weg te werken en een systematisch risicobeheersing verder vorm te geven. Daardoor besluit het paritair college haar onderzoek met een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

3.7 Inbreuken op de regelgeving

Voldoet

Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat de notulen van de beslissingen van de klassenraad over het al dan niet geslaagd zijn van de leerlingen niet werden opgesteld conform het decreet betreffende het stelsel van leren en werken van 10 juli 2008, artikel 66 en conform de omzendbrief so 2008/08, 11.1.1. Tevens voldeed het centrumreglement niet aan de vigerende regelgeving conform het decreet betreffende het stelsel van leren en werken van 10 juli 2008, artikel 50 en 51 en de omzendbrief so 2008/08, 9.2.1 en 9.2.2.

De notulen van de delibererende klassenraad bevatten momenteel voldoende gegevens om de studiebekrachtiging te onderbouwen. Het opstellen van het centrumreglement gebeurt in overeenstemming met de regelgeving. Er werden geen inbreuken meer vastgesteld.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen van het deeltijds secundair onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Het inspectieteam stelde geen inbreuken vast die voor verder gevolg doorgestuurd worden naar de bevoegde administratie.

Namens het paritair college	Voor kennisname namens het bestuur
Martine ZAMAN de voorzitter	Valerie Van Damme de directeur
Datum stemming en advies	09-06-2017
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van het centrum	